

Beļģijas Latviešu Ziņas

Nr. 14

www.latviesi.be

2009. gada novembris

Sveiciens rudenī!

Kopš iepriekšējās avīzes iznākšanas aprīlī, ir sanācis tāds ilgāks klusēšanas periods. Zināmā mērā klusēšanā vainojamas Latvijas nebūšanas, kas mūs, bāleliņus, panāca arī Briselē: straujās pārmaiņas, štatu samazināšana un “naudas nekam nav”.

Ir rudens, un arī cāļi ir saskaitīti... Ja jau iesākām par klusēšanu, tad nedaudz parunāsim par to! Vai klusēšana tiešām ir zelts? Latvijā oktobrī izskanēja doma rīkot klusēšanas akciju, tādējādi aicinot iedzīvotājus nesvinēt valsts svētkus 18. Novembrī. Citiem vārdiem tas saucās - parādīsim valstij, ka mēs esam apvainojušies un nespēlēsimies ar viņu vienā smilšu kastē! Klusēšana kā protests? Ko mēs varam pierādīt ar klusēšanu? Izskatās, ka esam sajaukuši laikus un izpratni par hipiju paaudzes kulta mākslinieku P.Saimona un A.Garfunktela radītās dziesmas “Klusuma skaņas” nozīmi.

Un par ko tad esam apvainojušies? Vai par to, ka nesanāca iegūt Paradīzi tūlīt? Bet, ja gribam parādīt, ka akli nesekojam vadoņu komandām un neklausāmies viņu runās bez saprašanas, tad ir jāpierāda, ka mums nav vienalga! Bet, lai pierādītu, ir jādarbojas! Taisni un noteikti. Ja iesāki klusēt, tad arī klusē, savādāk tā jocīgi sanāca: tagad tie paši kultūras ļaudis valsts svētkos aicina Latvijas iedzīvotājus “nezaudēt ticību Latvijas nākotnei, gan būt aktīvākiem, realizējot savas tiesības, bet svētku dienās, apmeklējot pasākumus, sajūst pozitīvu noskaņu...”

Viss jau pareizi, tikai mūsu rīcība ir nenoteikta, vārdi nīkulīgi un pat ..klusēšana kusla. Vai personība var daudz ko izšķirt, vai svarīgāka ir kolektīvā doma, griba un darbi?

Vai ir jāmeklē varoņi vai pašiem

I.Ķīses foto

■■■■■■■■■■ ■ EICIENS VISIEM LATVIJAS 91.DZIMŠANAS DIENĀ!

Vai atkal ir pienācis laiks meklēt varoņus vai pašiem par tādiem kļūt? Gan Latvijā, gan ārpus tās veidojas daudz jaunu grupu, kas aicina pilsoņus nestāvēt malā, bet būt līdzatbildīgiem. Ja ne trīs darbus, tad izdari vismaz vienu darbu sabiedrības labā un neprasi citiem, vai viņi arī ir ko izdarījuši! Ja nevari izdarīt, varbūt tu vari pateikt trīs labas lietas? Pasaki, tikai neklusē! Mēs šeit, viņi tur? Vai attālumi vairs pastāv? Ne labāki, ne sliktāki, ne slinkāki, ne čaklāki - tie visi esam Mēs - ar saktiņām svētkos un akmeņiem sauļās, kad pacietības mērs ir pilns, jo: “LAIKI NAV SVARĪGI. SVARĪGS IR CILVĒKS”. Es piekrižu I.Ziedonim. Un tu?

Iļona

Vēl šajā numurā:

- Baltijas ceļš pēc 20 gadiem - Briselē
- Atskats uz pasākumiem
- Intervija ar A.Lerchi
- Filma “Padoties azliegts”
- Ieskats diskusijā par vēsturi
- IDEJU KALVE
- Kas interesants Beļģijā
- Ar smaidu par sevi un, protams, krīzi !

NOTIKUMU

APSKATS

5.maijā Latvijas vēstniecība Beļģijā un Luksemburgā uzsāk darbu jaunās telpās Eiropas Savienības institūciju rajonā Briselē, 122 rue du Commerce, 1000 Brussels, bet vēstniecības adrese visiem pasta sūtījumiem: 23 avenue des Arts, 1000 Brussels.T: +32 2 2383 236.

14. jūnijā Beļģijas latviešu ev.-lut. draudzes un Latviešu biedrība Beļģijā (LBB) organizētais gadskārtējais kritušo kara vīru piemiņas un Tautas sēru dienas svētki Lommeles Brāļu kapos. Kapo mons. P.Dupats, LBS kapteinis, kapelāns D. Markovskis un prāv. K.Bērziņš, pēc svētku -kopējas pusdienas Kempenhof restorānā.

23.jūnijā Latviešu biedrība Beļģijā, kopā ar lietuviešiem, igauņiem un beļģudraugiem H.del Marmol un C.Vandoorn organizē Līgo svētkus Grez-Doiceau pļavā

23.augustā Mini Eiropas parkā, atzīmējot Baltijas ceļa 20.gada dienu, tika atklāta cilvēku ķēdes reprodukcija un veidota cilvēku ķēde cauri Mini Eiropas parkam.

25. oktobrī kārtējās Briseles Latviešu luterāņu draudzes valdes vēlēšanas.

22.oktobrī sadarbībā ar Latviešu biedrību Beļģijā notiek pirmais publiskais pasākums "Ideju kaLve"

11.novembrī Latviešu biedrības Beļģijā diskusiju vakars "Vēstures izglītība Latvijā pirms un pēc neatkarības atgūšanas. Problēmas un rezultāti". Diskusijā piedalās: V.Klišāns, LU lektors, skolotājs un vēstures mācību grāmatu autors, G.Catlaks, Izglītības Internacionāles pētniecības koordinators un vēsturnieks G.Apals.

13.novembrī Latvijas vēstniecība sadarbībā ar latviešu biedrību Beļģijā rīko filmas "Padoties aizliegts" skatīšanos un tikšanos ar režisoru. **Pēc filmas klātesošos uzrunāja scenārija autore E.Ruka**

18.novembrī Latvijas pastāvīgā pārstāvniecība ES rīko diplomātisko pieņemšanu un izstādes atklāšanu. Svētku pārsteigums – Mirage Jazz Orchestra no Latvijas, kuri **17.novembrī** koncertē arī Briseles The Music Village zālē. Solisti J.Gulbe un L.Rācenājs.

21. novembrī Latviešu biedrība Beļģijā organizē Latvijas valsts dzimšanas dienas svinības un svētku dievkalpojumu Latvijas pastāvīgajā pārstāvniecībā ES telpās. Kopā ar mums svin R.Jansons, Latvijas vēstnieks Beļģijas Karalistē, mācītāji K.Bērziņš un P.Dupats, Briseles Latviešu koris un Briseles Latviešu deju kopa. Svētku īpašie viesi: „Trio Šmite Kārkle Cinkuss” no Latvijas.

Kas interesants Beļģijā?

Renovēta Antverpenes stacija

Pēc 10 gadus ieilgušiem remontdarbiem septembra beigās, Beļģijas Princim Filipam klātesot, tika atklātā renovētā Antverpenes stacija. Oriģinālā stacijas ēka tika uzcelta laikā no 1895.-1905. gadam, un šī gada sākumā Newsweek žurnāls to ir nominējis kā ceturto pasaules skaistāko staciju.

Bumba pašiem

Divi gansteri, mēģinot uzspīdzināt Dinantes bankas bankomātu, izmantoja spridzināšanai pārāk daudz dinamīta, ka uzpridzinājuši paši sevi. Viņi arī nezināja to, ka tāpat nāktos aiziet tukšām rokām, jo, izrādās - bankas automātos visa nauda tiek automātiski iznīcināta, līdz ko tiek saņemti pirmie laupīšanas signāli.

Soda nauda par "dīvainu smaku"

Kāds BBC žurnālists, vārdā M.Mardels, kas iepriekš dzīvojis Briselē, izbeidzoties īres līgumam, no savas dzīvokļa saimnieces saņēmis rēķinu gandrīz 5,000 eiro apmērā, kas viņam būtu jāmaksā kā soda nauda: par nodilušo grīdu (viņš tur staigāja ar ģimeni 3,5 gadus!), sabojāto armatūru un "dīvaino smaku", kas varētu būt radusies no žurnālista mājdzīvniekiem, kuru starpā bija arī žurku pāris.

Dāņu tēti

Vairāk kā pusei bērnu, kas dzimuši mākslīgās apaugļošanās ceļā, tēvi ir dāņi. Beļģijai pašai ir neliels skaits spermas donoru, bet savukārt Dānijai - vislielākā spermas banka Eiropā!

Suši... un kaņepes

Apmēram 1,500 kaņepju stādu tika atklāts kāda japāņu virtuves restorāna bēniņos Namūras provincē Jemeppe-sur-Sambre. Tāteikt-šodienēdienkartē suši un kaņepes (lasi-marihuāna)!

Baltijas ceļš pēc 20 gadiem arī Briselē

A.Kaspars, foto un teksts

1989.gada 23.augusta Baltijas valstu kopīgā akcija „Baltijas ceļš” – simbolizēja trīs valstu vienotību centienos pēc brīvības, kad apmēram 2 miljoni cilvēku, sadevušies rokās, veidoja vairāk nekā 600 km garu dzīvo ķēdi, savienojot Baltijas valstu galvaspilsētas — Tallinu, Rīgu un Viļņu. Baltijas ceļš notika tieši 50 gadus pēc Molotova- Rībentropa pakta parakstīšanas.

Šogad UNESCO programmas „Pasaules atmiņa” starptautiskā ekspertu padome apstiprināja akcijas „Baltijas ceļš” dokumentālā mantojuma iekļaušanu UNESCO programmas „Pasaules atmiņa” starptautiskajā reģistrā.

2009.gada 23.augustā apritēja tieši 20 gadi, kopš šīs vienas no mīermīlīgākajām protesta akcijām pasaulē. UNESCO novērtējumā pastiprināja pasaules atzinību šim notikumam un, iespējams, tādēļ, šī unikālā notikuma 20-gadē, „Baltijas ceļš” tika atzīmēts arī pašā Eiropas Savienības sirdī – Briselē.

„Mini Eiropas” parkā sapulcējušies apmēram 600 viesi – pārsvarā Beļģijā dzīvojošie lietuvieši, igauņi, latvieši un viņu draugi, skanot Baltijas ceļa himnai „Atmostas Baltija”, sadevās rokās un izveidoja simbolisku Baltijas Eiropas ceļu.

Šis brīdis Mini Eiropas parkā izpelnījās ievērojamu vietējo plašsaziņas līdzekļu uzmanību, Baltijas ceļa fenomenu atspoguļoja gan Beļģijas televīzija, gan prese.

Bez oficiālajām uzrunām, ar kurām uzstājās Tallinas mērs E. Savisārs, Rīgas domes Drošības, kārtības un korupcijas novēršanas jautājumu komitejas priekšsēdētājs D.Turlais un Viļņas domes deputāte V. Podoļskaite, skulptūru parkā „Mini Eiropa” tika atklāta Baltijas ceļa miniatūra – rokās sadevušos figūriņu ķēde, kas izvietota starp miniatūrajām Igaunijas, Latvijas un Lietuvas pieminekļiem.

Pēc oficiālās daļas apmeklētāji varēja klausīties igauņu un lietuviešu kori un nogaršot kādu saldāku vai arī stiprāku našķi. Mūsu koristi dziedāja tikai šaurākam interesentu lokam – VIP lūgtajiem, jo tieši mūsu koristus esot vajājušas dažādas organizatoriskās nesaprašanās. Bet tā jau nebija koristu vaina, bet gan administrācijas. Interesanti, ka līdzīga liga bija piemeklējusi arī mūsu valsts karogu, kas uzvilktis slavenā Atoma galotnē, starp kaimiņu

valstu karogiem praktiski nebija redzams, jo bija aptinies ap savu kātu un neplīvoja nemaz...

Taču organizatori bija parūpējušies, lai gandrīz ikviens no ķēdes veidotājiem par atmiņu iegūtu kādu foto ar sevi uz tās. Jāatzīmē

gan, ka kadrā vairāk bija tikuši tautastērpos tērptie vai tie, kam valsts karogs rokās. Pārējie, ja vēl nav dabūjuši nevienu foto no šī pasākuma, varat sevi pameklēt šeit: <http://www.minieurope.be/fr/index.html> vai arī <http://picasaweb.google.com/infoto1020me/BalticChain?authkey=Gv1sRgCNT1kbP5lurbbw&feat=directlink#> ▲

NESTĀVI MALĀ - KAL IDEJAS LATVIJAI! E. Dzalbe

2009. gada 22. oktobrī Latvijas Pastāvīgajā Pārstāvniecībā ES, sadarbībā ar Latviešu Biedrību Beļģijā, notika iniciatīvas "Ideju kaLVe Latvijai" pirmais publiskais forums. Tas pulcēja Briseles latviešus, kuri šolaik, kad Latvijā neklājas viegli, nevēlas stāvēt malā. Daloties idejās par tēmu "Ko mēs, ārvalstīs dzīvojošie latvieši, varam dot Latvijai?", foruma dalībnieki meklēja veidus, kā savu enerģiju, pieredzi un zināšanas pārvērst Latvijai noderīgās iniciatīvās.

Doma veidot iniciatīvu "Ideju kaLVe Latvijai" šoruden radās nelielai Briseles latviešu domubiedru grupai (Elīnai Dzalbei, Ilonai Ekmanei, Jānim Dirveikam, Aldim Austeram, Ilonai Strupkai, Baibai Aleksejukai un Ilzei Eglītei). Sākot par pašorganizēšanās ideju runāt plašāk, kļuva acīmredzams, ka ne viens vien no tiem, kas pašlaik uzturas ārzemēs, ir gatavs pielikt savu roku grūtību pārvarēšanai Latvijā. Tā vietā, lai meklētu 'Laimes Lāci' valdības vai starptautisko aizdevēju apveidā, radās doma pašiem salikt galvas kopā, lai sniegtu savu ieguldījumu Latvijas izaugsmē un stiprinātu mūsu atgriezenisko saikni ar Latviju. Tas arī radītu pozitīvu piemēru, ka ārzemēs dzīvojošie nebūt nav vieglas laimes tīkotāji, kas nevēlas būt līdzatbildīgi par Latviju. Šajā laikā, kad cilvēkos ne velti valda neuzticība partijām un slēptu interešu grupām, iniciatīvas

"Ideju kaLVe Latvijai" aizsācēji bija vienprātīgi, ka tai jābalstās tikai uz mūsu pašu idejām un pašiniciatīvu, bez politiskas pieskaņas vai mērķiem. Iniciatīvā iesaistīties ir aicināts ikviens – ārzemēs vai Latvijā dzīvojošs latvietis vai nelatvietis, galdnieks, stažieris vai ierēdnis, kam ir vēlme iniciatīvas mērķu īstenošanai darboties kopā, bezmaksas un bezpeļņas.

"Ideju kaLVes" pirmajā publiskajā

forumā piedalījās ap 20 dalībnieki, kas izrādīja interesi turpmāk aktīvi iesaistīties iniciatīvas darbībā. Pēc iniciatīvas pamatidejas un principu izklāsta foruma dalībnieki aktīvi ķērās pie ideju un priekšlikumu izstrādāšanas. Radošajā procesā, švīkstot flomāsteriem, smaržojot kafijai un raisoties kaismīgām diskusijām, izkristalizējās pieci iespējamās darbības virzieni: iesaistīšanās Latvijā noritošajos procesos, labās prakses nodošana, zināšanu aprīte/izglītošana, latvisko vērtību stiprināšana un "tīklošanās" jeb kontaktu stiprināšana. Šie darbības virzieni tika ilustrēti ar virkni sīkaku ieteikumu, no kuriem visplašāk tika atbalstīta ārvalstu labās prakses piemēru pārvešana uz Latviju, noderīgas informācijas apmaiņa un kontaktu stiprināšana, savu specializēto zināšanu piedāvāšana semināriem vai citām akadēmiskām aktivitātēm Latvijā, kā arī labdarības mērķiem. Kopumā bija redzams atbalsts šo mērķu īstenošanai, pašorganizēties un iesaistīties Latvijā noritošajos procesos, kā arī sadarbojoties ar vietējiem partneriem Latvijā.

Nākamais iniciatīvas solis nu ir praktiska rīcības plāna izstrāde plašāko atbalstu guvušo ideju īstenošanai. Apspriežoties darba grupās un to darba rezultātus izvērtējot otrajā publiskajā forumā, iniciatīvas dalībnieki meklēs praktiskus risinājumus, lai šīs idejas pārvērstu konkrētos projektos. Rakstot uz idejukalve@latviesi.be vai citādi sazinoties ar iniciatīvas aizsācējiem, arī jūs varat iesaistīties "Ideju kaLVes" darbībā un dalīties savās idejās. Tas, kā šī iniciatīva augs un kādu ieguldījumu dos, būs atkarīgs no ikvienu no mums pašiem. Kalsim idejas Latvijai! ▲

"Bēg lapas prom no zariem, dejojot"...

A.Gulbe, Foto: K.Vērđiņš

Kārļa Kazāka koncerts Briselē

Ar sarkanbaltām svecēm, biežpiena kūku un rudenīgu pārdomu pilnu mūziku - tā Lāčplēša dienu šogad atzīmēja tie Briseles latvieši, kuri 11. novembrī apmeklēja EP deputāta Roberta Zīles sarūpēto mūziķa Kārļa Kazāka koncertu Zviedru mājā.

Robertu Zīli Kazāka mūzika pirms pāris gadiem uzrunājusi nejausi, "Balto nakšu" pasākumos, taču viņš labi atceras grupu Oceanfall; vēlāk R. Zīle atbalstījis Kārļa Kazāka albūma "Uz manām plaukstām" iznākšanu. Kāpēc šāda mūzikas izvēle Lāčplēša dienai? "Tā ir latviska, dziļa, nopietna mūzika, kas labi atbilst Lāčplēša

dienas patriotiskajai un apcerīgajai noskaņai," uzrunā pirms koncerta teicis Roberts Zīle.

Koncertā Kāris Kazāks arī pats atzina, ka vairums viņa dziesmu ir skumjas. "Parasti jau mēs visi gribam piederēt skaistajam. Un skumjas tādas ir. Smieklī daudz retāk ir tik skaisti", savā mājaslapā raksta Kārlis.

Koncerts bija liegas mūzikas pilns, kur atlika vieta katra klausītāja paša emocijām, domām, un sajūtām. Dziesmas papildināja Kārļa īsas pārdomas, tostarp par Latviju un to, vai arī viņa bērni šovakar aizdedz svecītes par mūsu valsti.

Paldies Robertam Zīlem par iespēju Briseles latviešiem Lāčplēša dienas vakarā sanākt kopā!

Un par iespēju daudziem no koncerta klausītājiem "atklāt" priekš sevis Kārļa Kazāka mūziku.

Vai nodursim galvas un padosimies grūtību priekšā ? U.Mikuts teksts un foto

Piektdien 13.novembrī Latvijas vēstniecība Beļģijā sadarbībā ar Rīgas kinostudiju Latvijas pārstāvniecības ES telpās rīkoja Briseles pirmizrādi šoruden uz ekrāniem iznākušajai režisora Dzin-tara Dreiberģa dokumentālajai filmai "Padoties aizliegts!".

Filma ir dramatisks un kolorīts stāsts par kādu Ritenieku ģimeni. Ģimenes galva Aivars savus dēlus Arni un Raiti jau no agra vecuma trenē svarcelšanā. Pusaudžu vecumā brāļi priekšroku dod boksam, uzsākot intensīvu treniņu programmu, taču jauniešu straujajai un perspektīvajai karjerai, kas virzās uz startu Olimpiskajās spēlēs, tiek likti šķēršļi. Filmas sižets risinās ap sportistu iekšējiem konfliktiem un psiholoģiski saspringtajām attiecībām ar tēvu, bet līdztekus rit stāsts par cīņu ar sporta korupciju un vispārējo situāciju valstī – ierēdņi ir kurli un nedzird, jaunatne ir nesportiska, bet lauki knapi velk dzīvību... Filmas sižetā caurvijas gan drāma, gan traģikomēdija, ko nodrošina spilgtie un vitālie personāži - dokumentālajā kino īpaši svarīgs faktors. Filmas tapšanā izmantots arī ģimenes video arhīvs no 20.gadsimta 80. gadiem.

Rīgas pirmizrāde filmai « Padoties aizliegts ! » notika pavisam nesen - 17.septembrī - kinoteātrī Parex Plaza (bijušais Forum Cinemas), saņemot grandiozas skatītāju ovācijas. Pēc filmas veidotāju aplēsēm Parex Plaza tā četrus nedēļus laikā uz seansiem pulcinājusi ap 2000 cilvēku, krietni pārsniedzot pašu autoru cerēto. Filma joprojām tiek izrādīta Latvijas reģionālajos kinoteātros un kultūras namos, bez tam tā šoruden viesojusies arī Krievijā, Baltkrievijā un Uzbekistānā.

Filmu autoru ideja ir padarīt filmu pēc iespējas tuvāku skatītājiem un turpināt viedokļu apmaiņu un atgriezenisko saiti arī pēc filmas demonstrācijas, tāpēc interesentiem regulāri tiek piedāvāts tikt ar cilvēkiem, kas piedalījušies

filmu veidošanā. Šāda iespēja tika dota arī publikai Beļģijā – pēc filmas noskatīšanās bija iespēja tikt ar filmas scenārija autori un producenti Elvitu Ruku. Skatītāji nepiespiestā atmosfērā pie viņa glāzes varēja dalīties ar saviem iespaidiem, kā arī paklausīties saistošas lietas no filmas

virtuves intrigās, gan pašiem ar sevi. Stāsts jau ir arī par robežšķirtņiem - kur velkamas robežas spartiskumam (mocišanai?) dēlu audzināšanā? Un kur - birokrātijas liktiem šķēršļiem? Un visbeidzot – kur aizkulišu spēlēm un konkurentu nenovīdībai?

Attēlā scenārija autore E.Ruka,

uzņemšanas aizkulisēm. Izrādās, ne jau viss risinājies tik ļoti pozitīvi, kā tas attēlots filmā – jebkurai personībai, sevišķi kolorītai, iekšēju pretrunu un kaislību plosītai, ir gan savi pozitīvie, gan ne tik pozitīvie brīži un filmas veidotāju komandai ne vienmēr bijis vienkārši ar galveno varoni sadzīvot. Arī trīs-, četr- un piecstāvēgie lamu vārdi nav bijuši rets viesis filmēšanas procesā, kaut, gods un slava veidotājiem, filmā tos praktiski nedzird. Tai pašā laikā, pēc scenārija autore teiktā, spēļfilmai raksturīgu scenārija fikciju filmā nav vispār. Visas filmā attēlotās ainas ir veidojušās dabiski un organiski un ir gandrīz gadu ilga filmēšanas darba (melns materiāls ir safilmēts apmēram 50 stundu garumā), montāžas un režijas darba rezultāts.

Man filmas vadmotīvs šķita stāsts par cīņu – gan sporta laukumā (boksa ringā / uz svarcelšanas paklāja), gan

uzrunājot skatītājus pēc filmas noskatīšanās

Minēto vispārinot, var sacīt, ka filma ir par dzīvi no dažādiem aspektiem, par tās vērtībām un radītajām pretrunām, tātad emocionālās stīgas skaroša un aktuāla vai ikvienam no mums.

Šķiet, tā arī ir tā atslēga, kas paver ceļu uz skatītāju sirdīm, ko pierāda gan plašā skatītāju ieinteresētība Latvijā, gan publikas pozitīvās atsauksmes un pārdomas pēc filmas noskatīšanās te pat Briselē.

Filmu vēstniecības piedāvātajā kinoseansā noskatījās ap 60 Beļģijā dzīvojošo latviešu, Latvijas draugu un atbalstītāju. Vairāk informācijas par filmu: www.padoties aizliegts.lv. ▲

ARMĪNS LERCHS- VISA PASAULE IR MANA

K.BIEZAIS

Armīns Lerchs šai sarunai piekrita tikai pēc vairākiem aicinājumiem. Esot bažas, ka uzrakstīšot neprecīzi. Ir jau arī par ko bažīties- tādā īsā intervijā izstāstīt Armīna dzīves gājumu ir praktiski neiespējami. Armīnam tā ir izdevusies gana kolorīta un piedzīvojumiem bagāta, jo tas ir stāsts par to, kā vienam Liepājas puikam, pateicoties neatlaidībai un arīdzan veiksmei, izdevās kļūt par Eiropas Komisijas vēstnieku laikā, kad par Latvijas neatkarību varēja tikai sapņot. Armīns ir aizejošās džentelmeņu paaudzes pārstāvis. Viņš ir kā tilts starp 20.gs. sākuma aristokrātiskumu un mūsdienu moderno sabiedrību.

Pirms diviem mēnešiem Armīns nosvinēja savus 80.-tos šūpuļsvētkus. Neskatoties uz gadiem, Armīna atmiņa ir apbrīnojama. Bez minstināšanās atceras dažādu laika biedru vārdus un precīzus datumus: līdz konkrētai dienai. Iespējams, ka Armīna labās bridža iemaņas ar to ir kādā veidā saistītas (Armīns vēl joprojām aizraujas ar bridžu, arī šahu). Armīns nereti ir manāms arī latviešu sarīkojumos Briselē. Vienmēr kompānijas centrā. Ir redzams, ka Armīnam patīk stāstīt. Arī mūsu kopīgajā sarunā ar ministru A. Šleseru pirms diviem gadiem, uz kuru bijām ieaicināti pēc Latvijas vēstniecības lūguma, Armīns vienā acumirkli „nolaupīja” ministra uzmanību ar stāstiem par Āfriku (no manas svarīgās runas par latviešiem Briselē diemžēl nekas vairāk par dažiem saraustītiem teikumiem nesanāca, un tie paši- ministram jau sniedzoties pēc mētelīša).

- Kā jūs raksturotu sevi kā cilvēku?

- Pēc profesijas esmu inženieris, uzņēmumu dakteris jeb, moderni runājot, menedžmenta konsultants. Pateicoties savai neatlaidībai un veiksmei, no strādnieka Beļģijas ogļraktuvēs kļuva par Eiropas Kopienas augstu ranga diplomātu. Par spīti tam, ka biju ārzemnieks, bēglis. Esmu dzīvojis daudzās valstīs, apguvis dažādas valo-

das un kultūras. Arī šodien to turpinu

darīt- es jūtos kā mājās jebkurā vietā pasaulē. To daudzi nesaprot. Domāju, ka nebūs daudz tādu cilvēku, kuri būtu dzīvojuši zem tik daudziem diktatoriem kā es: Staļina, Hitlera, Salazāra, Franko, Norjēgas, Bonteflika, Nasera, Pinočeta.

Un visur esmu spējis iedzīvoties!

- Pastāstiet, lūdzu, par Lerchu ģimeni!

- Esmu dzimis 1929. gada 10. septembrī Liepājā juristu ģimenē. Divus gadus pēc manis pasaulē nāca mani dvīņubrāļi Ēriks un Helmutis.

Ēriks šobrīd dzīvo Beļģijā, bet Helmutis - Kanādā. Mana tēva senči nāk no Kurzemes un Vidzemes, un viņu ģimenē jau kopš 1830. gada runāja vāciski. 1850. gadā, sekojot cara rīkojumam par uzvārdu piešķiršanu latviešiem, mans vecvectēvs Indriķis, A.Lerchs ar tagadējo dzīvesbiedri Māru

kurš tolaik dzīvoja Piltenes „Ābeļniekos” paziņoja, ka būšot Lerchs, kas vācu valodā nozīmē cīrulis. Mans vecvectēvs un vectēvs bija aptiekāri.

Mūsu vecmāmiņas (mātesmātes) ģimene nāk no Meklenburgas. 1640. gada viņas ģimene atceļoja uz Vidzemi un nodarbojās ar stikla rūpniecību. Turpretim mans vectēvs, mammas tēvs

Brāļi. Armīns 1. no labās Miķelis Bružis, ir cēlies no Kurzemes, Bārtas zemniekiem. Pēc inženiera-ķīmiķa diploma iegūšanas viņš kļuva par ietekmīgu personu latviešu politikajās un saimnieciskajās aprindās. 1915. gadā

viņu ievēlēja par pirmo Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidentu, viņš bija arī viens no Latvijas Republikas dibinātājiem.

- **Vai jūs sevi uzskatāt par vācbaltieti?**

- Nē, nē, esmu latvietis. Lai arī manā ģimenē sarunvaloda bija arī vācu, esmu vienmēr sevi uzskatījis par latvieti. Ja latvieši vēlējas izglītoties un gūt panākumus, viņiem bija jārunā vāciski! Tā tas bija 19. gadsimtā. Jums noteikti jāizlasa A. Deglava „Rīgu”, ja vēlaties labāk saprast tā laika Latvijas sabiedrību. Man vispār ļoti labi padodas valodas- brīvi runāju latviski, vāciski, angļiski, franciski, spāniski un portugāļiski. Tādas „pusklibas” man ir trīs- nīderlandiešu, arābu un itāļu valodas. Staļina laikā (1940.g.) skolā nedaudz iemācījies arī krieviski, tagad vairāk par dažiem lamuvārdiem neatceros.

- **Kā jūs nonācāt Beļģijā?**

- 1939. gadā sākās Pasaulē karš un līdz ar to arī mūsu ģimenes nediens. Bija skaidrs, ka Latvija agrāk vai vēlāk nokļūs Padomju rokās. Mans tēvs nolēma izceļot uz Vāciju, vispirms ņemot līdzi tikai mani. Diemžēl paps, mums abiem atrodoties Vācijā, nomira, tāpēc biju spiests atgriezties Latvijā pie mammas. Tas bija 1940. gadā- tad, kad Latvijā ienāca komunisti. Drīz vien kļuva redzams, ka izredzes zem šī režīma nebūs nekādas, tāpēc mamma ar vectēva svētību izlēma iekļauties otrajā vāciešu repatriācijas vilnī 1941. gada ziemā. Rīgā atgriezāmies pēc Latvijas ieņemšanas no vācu karaspēka puses, kur uzzinājām bēdīgu ziņu, ka manas mammas vecāki bija izsūtīti uz Sibīriju tikai nedēļu pirms vāciešu ienākšanas. Izsūtīti uz neatgriešanos.

Rīgā kopā ar brāļiem uzsākām mācības Rīgas vācu ģimnāzijā. Tuvojoties austrumu fronteī, ģimnāzija līdz ar visiem audzēkņiem tika evakuēta uz Vāciju: sākumā uz Rietumprūsiju, vēlāk uz Šlesvīgu-Holštāinu, kur mūsu skola tika izformēta. Tad mūsu māmiņai radās domās doties uz Briseli, kur jau kopš 1925. gada dzīvoja mammas māsa Trūde, kura bija precējusies ar beļģu inženieri Žoržu Gombēru (George Gombert). Onkulis Žoržs kara laikā bija Beļģijas Sarkanā Krusta valdē un palīdzēja mums izkārtot dokumentus iebraukšanai Beļģijā.

Pēc iebraukšanas Beļģijā 1945. gada rudenī apmetāmies Spa. Lai varētu uzsākt mācības vietējā

ģimnāzijā, bija jāiemācas franciski. To arī ar brāļiem labi paveicām- mācoties

Sarokojoties ar Jāni Pāvilu II

pa 8 stundām dienā pēc pāris mēnešiem jau varējām nokārot nepieciešamos iestājpārbaudījumus. Pēc ģimnāzijas iestājos Ljēžas Universitātes Zinātņu fakultātē. Man bija tikai 17 gadi un biju jaunākais savā grupā. Tajā laikā daudz sportoju- biju viens no labākajiem skrējējiem junioru klasē Beļģijā. Ja vien man būtu bijusi Beļģijas pavalstniecība, būtu piedalījies 1948. gada Londonas Olimpiskajās spēlēs!

- **Kā jūs varējāt tolaik izdzīvot- ar naudu taču bija knapi?**

- Jā, ja Latvijā mūsu ģimene bija ļoti turīga, tad, nonākot Beļģijā, bijām visu zaudējuši. Mamma par laimi drīz pēc iecelšanās atrada darbu Briselē vienā juristu birojā. Es pats pa vasarām un skolas brīvdienām strādāju- sākumā vienā atslēgu fabrikā, pēcāk ogļraktuvēs. Studiju gados palīdzēja arī onkulis Žoržs: viņš uzskatīja: ja es studēju inženierzinātnes, tad man ir jāzina, kas notiek fabrikā. Un jāsaka, ka tolaik iegūtās zināšanās man ļoti labi vēlāk noderēja. Biju apguvis dažādus strādnieku nišus un stīkus, piemēram, kur nosnausties darba laikā, un tamlīdzīgi. Zināju visu no strādnieku viedokļa (nosmejas).

- **Jūsu tēvs bija jurists, vectēvs aptiekārs- kāpēc negājāt viņu pēdās?**

- Manas profesijas izvēli lielā mērā noteica mana bēgļa situācija. Padomju Savienība tolaik bija liels

drauds visai Eiropai. Nevarēja jau zināt, vai krievi neatnāks līdz Beļģijai. Ja es būtu kļuvis par juristu vai mediķi- ko es iesāktu ar savu diplomu, ja būtu jādodas tālāk bēgļu gaitās? Atšķirtībā no inženiera kvalifikācijas, juristu un ārstu diploms ir derīgs tikai tajā zemē, kurā tas izsniegts.

Tolaik iegūt Beļģijas pavalstniecību bija ļoti grūti, ne tā kā šodien, kad to daļā pa labi un pa kreisi. Taču man bija liela personīga motivācija tikt uz priekšu, tieši tāpēc, ka biju ārzemnieks. Par katru cenu. Un mana izglītība man daudz palīdzēja. Inženiera studiju gaitas pabeidzu 1954. gadā Aberdīnā, Skotijā. Tur arī labi iemācījies angļu valodu.

- **Kā tas notika, ka jūs sākat ārstēt uzņēmumus?**

- Tas sākās ar to, ka 1955. gadā man piezvanīja onkulis Žoržs un paziņoja, ka esot parakstījis līgumu, lai reorganizētu vienu ogļraktuvi Spānijas ziemeļos, Astūrijā. Viņš mani uzaicināja par savu asistentu. Kad nonācu Spānijā, varēju spāniski pateikt tikai pāris vārdus, taču man tur ļoti iepatikās. Astūrijā nostrādāju četras nedēļas, taču tas bija pietiekami, lai iemācītos runāt spāniski. Viss, kas man bija nepieciešams, bija: kafija, konjaks un vietējā bārā sastaptie spāņi!

Pēc Astūrijas man piedāvāja kontraktu inženieru birojā Barselonā, kuram bija līgums ar lielu vietējo tekstilražošanas uzņēmumu. Mans uzdevums bija nodarboties ar ķīmiskā cehu pārstrukturizāciju. Pēc Barselonas saņēmu uzaicinājumu uz Madridi- metalurģisko uzņēmumu, pēc Madrides- atkal Barselonu, tikai šoreiz vienā no lielākajiem cementa uzņēmumiem Uralita. Tālāk ceļš veda uz Kadisas kuģu būves rūpnīcu, Seviljas kalnrūpniecības uzņēmumiem. Kopumā Spānijā nodzīvoju 2,5 gadus.

Un tā tās lietas aizgāja. Spānijai sekoja Ēģipte, kurā vajadzēja reorganizēt Bank of Egypt īpašumus, tad Angolas dimanta raktuves (darbs kā cietumā- slēgtā zonā, garlaicīgi), Portugālē, pie brāļa Kanādā. Portugālē nodzīvoju 16 gadus. Sākumā man tur vajadzēja palīdzēt samazināt zaudējumus vienā lielā darba nelaiemes gadījumā apdrošināšanas kompānijā. Tas man ļoti labi izdevās- liku uzbūvēt strādniekiem divas lielas, daudzstāvu slimnīcas. Pirmajā stāvā tika

turpinājums no 7.lpp.

iekārtotas higiēnas telpas, jo strādnieki, protams, no rūpnīcām nākdami, bija ļoti netīri. Otrajā stāvā tika veiktas operācijas, un tur strādāja labākie valsts ķirurgi. Pārējos slimnīcas stāvos tika iekārtotas palātas. Rezultāti bija jūtami jau pavisam drīz: strauji samazinājās ārstēšanās ilgums, strādnieki bija priecīgi, ka nekļuva par invalīdiem, bet apdrošināšanās kompānija vadība man sita uz pleca, jo nebija vairs jāmaksā tik lielas apdrošināšanas kompensācijas. Cita lieta, ko īstenoju Portugālē un kas šobrīd tiek plaši praktizēta visā Eiropā, ir automašīnu virsbūves labošana specializētās darbnīcās jeb karosērijās. Agrāk viss tika darīts vienviet, kas bija neefektīvi un dārgi. Uzņēmums ir kā organisms- tam ir sava galva, ķermenis, sirds. Ja kāds no orgāniem kārtīgi nedarbojas, ciešs viss organisms. To visu var iemācīt- kā pareizi organizēt darbus, marketingu un citas lietas, bet tomēr jāsaprot, ka cilvēciskā disciplīna ir kritiska. Mani vislabākie klienti bija tie uzņēmumi, kuru īpašnieki to saprata. Uz papīra var visu sarakstīt, taču, ja uzņēmuma direktors nespēj 'nošaut' savu brāli par to, ka tas ir maita, tad nekas labs nevar sanākt.

- **Bet kā jūs, būdams inženieris, nokļūvat darbā Eiropas Komisijā?**

- Tas notika 1978. gadā. Pirms tam divus gadus biju strādājis pie sava brāļa Helmuta Kanādā. Viņš ir elektroinženieris (arī mans otrais brālis Ēriks ir beidzis prominento Sorbonas Universitāti), sākumā strādāja IBM, pēcāk ar domubiedriem nodibināja savu programmēšanas kompāniju. 70. tajos gados Helmuta pievērsās mikrodatu biznesam un vēlējās Eiropā nodibināt savai firmai filiāļu tīklu. Diemžēl šis projekts cieta neveiksmi (Philips kompānija bija aizsteigusies mums priekšā), tāpēc paliku bez darba. Lūk, 1978. gadā Portugāle pieteicās kļūt parEEK dalībvalsti. Nodomāju, ka Eiropas Komisijai varētu būt nepieciešami speciālisti Portugāles ekonomikā. Sarunāju tikšanos ar Komisijas atbildīgo direktoru par jaunajām dalībvalstīm. Viņš aplūkoja manu autobiogrāfiju un teica: „Kamēr Portugāle iestāsies Eiropas Kopienā, paies vēl laiks, bet tāds speciālists kā jūs, ar tādu kvalifikāciju un

valodām, jums varētu būt noderīgs 8. ģenerāldirektoriātā, kas nodarbojas ar mazattīstītajām valstīm.” Devos uz turieni. Sākumā solīja ilgstošu dokumentu kārtošanu, taču, man par pārsteigumu, jau pēc pāris dienām piedāvāja Kopenāgas pārstāvja vietu Nigērijā! Man laimējās, jo izrādījās, ka tā lieta bija ļoti steidzama. Nigērija nebija no tām patīkamākajām zemēm, kurā strādāt, tāpēc pretendentu droši vien nebija daudz. Protams, pirms tiku iecelts šajā amatā man bija jāiet uz vairākām

A.Lerhis ar E.de Rupo-I.no labās

intervijām, taču tās izturēju godam un 1978. gada 1. jūnijā atrados ceļā uz Lagosu, Nigērijas galvaspilsētu.

Jāsaka, ka Nigērija bija tiešām briesmīga zeme. Bagāta ar naftu, taču politiski ļoti nestabila. Katru nedēļu notika laupīšanas un slepkavības. Līķi mētājās uz ielām. Toties tur darbojās gandrīz visu valstu diplomātiskās pārstāvniecības.

Lagosā bija arī bridža klubs, Ikoy. Es un Alise (Alice), mana sieva, kļuvām par tā biedriem. Un, ziniat, kad notika pasaules galvapilsētu bridža turnīrs, mēs ar Alisi pārstāvējām Lagosu un ieguvām pirmo vietu pasaulē! Par to rakstīja visās avīzēs.

1983. gadā mani nozīmēja par Eiropas Kopenāgas pārstāvi Latīņamerikā. Tas bija aizraujoši. Izbraukāju Latīņameriku krustu šķērsu. Es biju atbildīgs par projektiem 20 zemēs, no Meksikas līdz Čīlei, izņemot Brazīliju. Mans birojs atradās Karakasā, Venezuēlā. Tā sagadījās, ka tur dzīvoja mani brālēni no mātes puses, tāpēc Karakasā jutos kā mājās. Pēc Latīņamerikas mani

nosūtīja uz Maroku. Tas bija 1988. gadā. 1991. gadā atgriezos Briselē, kur Eiropas Komisijā biju atbildīgs par projektiem Ziemeļ- un Dienvidjemenā. Pensionējos 1994. gadā.

- **Pastāstiet par jūsu vaļaspriekiem- šahu, bridžu! Vai joprojām spēlējat?**

- Viens no maniem lielākajiem vaļaspriekiem tiešām ir šahs. Savu šaha karjeru uzsāku Lježā, lai gan to spēlēt iemācījos jau Rīgā. Padomju okupācijas gados šahs bija ļoti populārs, un skolā

kļuva gandrīz par mācību priekšmetu. Esmu piedalījies daudzos šaha turnīros, vinnēju arī vairākās meistarsacīkstēs- gan Beļģijā, gan Skotijā.. Dzīvojot Ēģiptē pievēros bridžam. Tā kā Aleksandrijā nebija šaha kluba, es pierakstījos vietējā

bridža klubā. Tur es satiku ļoti jauku armēņu meiteni Alise, kura arī bija iesācēja. 1959. gadāmēs apprecējāmies, un viņa kļuva par manu mūža labāko bridža partneri. Kopā izstudējām „Better bridge for better players” un jau pēc nepilna gada uzvarējām Aleksandrijas meistarsacīkstēs. Alise no dzimšanas cieta no sirdsslimības, tāpēc mēs nevarējām atļauties bērņus. 1997. gada augustā, pēc mūsu 42 gadu kopdzīves, Alise aizgāja mūžībā. Tas bija smagi, jo bez viņas es nebūtu paveicis to, ko paveicu. Bet dzīve rit uz priekšu. Tagad daudz ceļoju, regulāri spēļu šahu, arī bridžu.

- **Kā jūs domājat par Beļģijas nākotni?**

- Ja runā par nākotni, tad ir jārunā par pagātņi. Jājautā, kas ir Beļģija, beļģi? Manā ieskatā tie ir vieni un tie paši cilvēki, viena rase. Sadalījums veidojies kultūras ietekmē- Beļģijas dienvidus būtiski ietekmēja romieši, bet ziemeļus- ģermāņi. Pēc Napoleona sakāves, Beļģija ar Nīderlandi bija viena valsts, bet tie bija flāmi, kuri nevēlējās būt kopā ar holandiešiem. Līdz 20.gs. 70.-tajiem

gadiem Valonijas industrija bija tā, kas nodrošināja Beļģijas labklājību. Flāmu labākajās ģimenēs runāja franciski. Tikai vēlāk, pateicoties amerikāņu investīcijām Flandrijā, kur bija lētāks darbaspēks, sākās Flandrijas izaugsme. Pie šodienas problēmām lielā mērā vainīgi politiķi. Pēdējā banku krīze lieliski parādīja, ka Flandrija pati par sevi nevar pastāvēt, jo citādi bankrotētu. Beļģijai kā nācijai ir jāturas kopā, un visiem jāzina trīs valodas- franču, nīderlandiešu un arī angļu. Beļģiem ir laba devīze „L'Union fait la force!” (spēks ir vienotībā).

- Kad beļģi sāks interesēties par Latviju?

- Bet vai Latvija interesējas par Bolīviju...? Mazajām valstiņām ir raksturīgi orientēties uz lielajām. Latvijai, dabiski, tā ir Krievija, Amerika, arī Vācija. Beļģiem, savukārt, vairāk interesē siltās zemes- Grieķija, Itālija, Spānija. Domāju, ka par to nav vērts uztraukties- pēc 100 gadiem tāpat visi runās vai nu angļiski vai ķīniski.

Pirms kāda laika apciemoju Latvijas vēstnieku Spānijā Imantu Lieģi (Dombrovska valdībā aizsardzības ministrs-K.B.) un secinājām, ka arī Spānijai nav praktiski nekādas sadarbības ar Latviju. Neskatoties uz to, ģenerālis Franko ir pelnījis Triju zvaigžņu ordeni!

-Kā tā?

- Tāpēc, ka Franko neatzina Latvijas inkorporāciju Padomju Savienībā. Valstu savstarpējās attiecībās ir svarīga principialitāte. Un Spānijai tāda bija. Tāpat kā ASV, Lielbritānijai un Itālijai. Franko bija pat speciāli uzaicinājis Latvijas trimdas valdību Londonā nosūtīt uz Spāniju Latvijas diplomātisko pārstāvi.

- Un kā ar Eiropu? Vai jūs ticat Eiropas Savienības nākotnei?

- Eiropas Savienība ir izcila ideja. To jāturpina veidot, bet pirms tam jādefinē nacionālās prerogatīvas. Eiropu, tāpat kā Romu, nevar uzbūvēt pāris gados. Ir jāskatās tālākā nākotnē- to redz tikai īsti valstsvīri, ne politiķi. Īstu valstsvīru pasaulē ir ļoti maz, vairākums no tiem, kuri domā, ka ir valstsvīri, ir tikai ampelmaņi. Pēdējais man zināmais valstsvīrs bija Ēģiptes Sadats (Anwar El Sadat, Ēģiptes 3. prezidents). Diemžēl viņu nogalināja atentātā. ▲

VĒSTURI SKAIDRO V.KLIŠĀNS
A.Kaspars, foto A.Austers

Latviešu biedrība Beļģijā 2009. gada 11. novembrī rīkoja diskusiju vakaru **“Vēstures izglītība Latvijā pirms un pēc neatkarības atgūšanas. Problēmas un rezultāti”**.

Diskusijā piedalījās V.Klišāns (attēlā zemāk), LU lektors, skolotājs un vēstures mācību grāmatu au-

tors, Guntars Catlaks, Izglītības Internacionāles pētniecības koordinators vēsturnieks G.Apals.

Vēstures izglītība padomju laikā- ar ko tā atšķīrās no šodienas- mērķi, uzdevumi, resursi? Kāda loma vēstures izglītībai bija cīņā par Latvijas neatkarības atgūšanu? Dilemma vēstures mācību satura veidošanā pirmajos neatkarības gados- kurp iet izglītības saturā – uz 20. -30. gadu Latviju vai mūsdienu Eiropu?

Kāda ir vēstures loma un vieta mūsdienu Latvijas izglītības sistēmā? Ko, cik daudz un kā māca pamatskolās, vidusskolās un augstskolās? Kādi ir vēstures izglītības resursi:

finansējums, kadri, mācību līdzekļi, skolēnu motivācija? Cik veiksmīgi „vēsture skolās” darbojas kā vidutājs starp vēstures zinātni un sabiedrības vēstures izpratni?

Vēstures izglītība un politikā- cik liela ir iekšpolitiskā un starptautiskā ietekme (spiedieni) uz vēstures mācību saturu? Latvijas vēsture kā atsevišķs mācību priekšmets? Kādas ir Latvijas vēstures izglītības perspektīvas IT, globalizācijas, pieaugoša nacionālisma un ekonomiskās krīzes apstākļos?

Pēc tikšanās ar pieaugušo auditoriju (šoreiz gan ne tik kuplā pulkā), vēstures eksperts V. Klišāns tika ar jauniešiem Eiropas skolā Briselē. Vēstures izziņāšanai vecāko klašu skolēniem Eiropas skolā tika atvēlēta latviešu valodas un literatūras mācībstunda.

No kreisās: G.G.Apals, 2.G.Catlaks, 3.V.Klišāns

Ar skolēniem lektors pārsprieda latviešu cīņas I.Pasaules karā, lielās pretrunas, kas plosījās tajā laikā - latviešu strēlnieku un pirmās nacionālās armijas daļu savstarpējās cīņās. Skolēniem bija interesenti uzzināt par “pareizajiem mītiem” un “nepareizajiem mītiem”, kā arī par vēsturiski ačgārno filmu “Rīgas sargi”. ▲

MĒS PASAULĒ

Latviešu puisim **Agrim Jankovičam** Īrijā 17.novembrī tika pasniegta medaļa par varonību, izglābjot upē sliksstošu vīrieti, vēsta laikraksts "Drogheda Independent".

25 gadus vecais A.Jankovičs apbalvoja ceremonijā Dublinas pili.

Puisis kādā jūnija vakarā Drohedas pilsētā pamanīja, kā Boinas upē iekrīt vīrieti. Viņa sieva un bērni bailēs kļiedza, bet Agris pārskrēja pāri ielai un ielēca upē pakal sliksstošajam vīrietim. Viņš piepeldējies klāt cietušajam un spēja kopā ar viņu nonākt līdz krastam vēl pirms glābēju ierašanās.

APSVEICAM! APSVEICAM!

*****

No 11.11.-11.12.2009. Rīgā, Baltu Rotu muzejā Amerikā dzīvojošo latviešu rotkaļu darināto rotu izstādei Vecie bleķi".

Tie ir rotkaļi/skolotāji, kas 3x3 kustības sākumā veltīja savu laiku un zināšanas, lai veicinātu latvisko rotu iepazīšanu un cienīšanu. Izstādes laikā iespējams noskatīties M.Jurjānes un A.Priediša filmu par dižbleķi rotkali J. Kļaviņu.

*****

No 23.11. Latvijā sākas akcija „Enģeļi pār Latviju”. Šodien paredzēts akcijas atklāšanas pasākums. Akcijas laikā pagājušajā gadā izdevās savākt gandrīz 430 tūkstošu latu, un palīdzēt 111 Latvijas bērniem..

Iesaisties arī tu, nestāvi malā!

NODERĪGS UN INTERESANTS
BEĻĢIJĀ

No 13.11.-13.12.2009. Fotografiju izstāde „20 gadi pēc Berlīnes mūra gāšanas”.

Šajā fotografiju izstādē piedalās dažādu nacionalitāšu žurnālisti, kopskaitā -31.

Šī foto izstāde apskatāma Briseles informācijas laukumā pie karaļa pils un ir bezmaksas. Adrese:RueRoyale2-4,1000Bruxelles

20.11.2009.-10.10.2010. Devītais Ledusskulptūru festivāls Brigē.

Komandā, kuru veido 40 ledus skulptori no apmēram 20 valstīm Beļģijas pilsētā Brigē (stacijas laukumā) iepriekšējos gados varēja apskatīt arī Latvijas mākslinieku radītās ledus skulptūras, ceram ka arī šogad. Festivāla temats šoreiz - personāži no filmas „Ledus laikmets” vairāk atradīsiet šeit: <http://www.sculpturedeglace.be>

14-15-16 .02.2010. Karnevāls Benšā (Binche).

Kur nopirkt egli Briselē?

01.12.-24.12.2009. Ziemassvētku egļu tirdziņš Chaussée de Stockel 377, 1150 Woluwe-Saint-Pierre.

Slavenākie Ziemassvētku tirdziņi:

SV.Katrīnas laukumā Briselē, (Place Saint Katrin), Žordana laukums (Place Jourdan), vērts ir arī aizbraukt uz Ljēžu(Liege). Bet, ja gribas kārtīgi izslidoties, tad no 28.11.-10.01.2010.,tad jābrauc uz Ardēniem (Quai de l'Ourthe, 6980 La ROCHE-eN-ARDENNE), tur ir 400m2 liela slidotava!

AR SMAIDU....

Kāpēc ekonomikas
asinis mūs apdedzināja?

Nauda ekonomikai ir kā asinis, kas apgādā tās rokas un kājas ar enerģiju. Taču nauda atvieglo ne tikai kartupeļu un kurpju vērtības salīdzināšanu, bet tā arī ļauj un mudina salīdzināt cilvēku gūtos panākumus sacensībā par statusu, kas rada nopietnas darviniskas implikācijas un komplikācijas.

2000.gadā gandrīz visas Latvijas ģimenes bija jaunas - brīvas no parādiem. Tiesa, daļai nebija pietiekoši lielu ienākumu, lai dotos uz banku, taču šo problēmu palīdzēja risināt pionieri, kas aizņēmas naudu ekonomikā. Aizņemtās spējīgo skaits pieauga un, tavu pārsteigumu, arī daļa no viņiem devās pēc naudas. Visa nācija pēkšņi sajūtās kā jaunībā, tai skaitā solīdas ārvalstu bankas ar simtgadīgām vēsturēm. Nevarētu teikt, ka bankas tobrīd bija galīgi dullas, .. taču individuāli racionālā rīcība pārvērtās kolektīvā neprātā.

Sviras principa teorētiskis esot teicis: dodiet man atbalsta punktu un es pacelšu zemeslodi. Ja vien svira ir neierobežoti gara, tā var iekustināt neierobežoti smagu priekšmetu. Latviešiem neviens neaizdeva pietiekoši daudz naudas, lai nopirktu visu zemeslodi. Ja dotu, viņi varbūt būtu to izdarījuši.

Grūti iedomāties, kāda izskatītos zemslode, ko nopirkuši latvieši (tajā noteikti būtu daudz lielu automašīnu un māju, kā arī dārgu tītu!) Bet... ekonomika augs, taču lēnāk. turklāt, ja agrāk dzīves līmenis auga straujāk par ekonomiku, tad tagad būs otrādi.

Visi latvieši var kļūt bagātāki, taču visi latvieši nevar piederēt pie 10 procentiem bagāto latviešu...

Pēc P.Strautiņa - žurnāls "KLUBS"

Redaktori: I.Strupka, A.Austers

Latviešu biedrība Beļģijā/ Association Lettonne en Belgique (a.s.l.b.)

Av. Molière 158, B1050, Bruxelles, kontaktiem tel. +32 2 7355052 (Ilga Sebok, vakaros)

ING Bank konts: 340-1825310-02 (IBAN BE32 3401 8253 1002), Ch. de Waterloo 687, B1180 Uccle